

Klempicz_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	Czarnkowsko-Trzcianecki	
Gmina	Lubasz	LU
Miejscowość	Klempicz	LU_KL

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	21.11.2012	Miejsce wykonania	Klempicz
Czas trwania	Brak informacji	Forma i wielkość	Wywiad spisany, brak pliku audio.
Przeprowadzający	Brak informacji	Komentarz	Wywiad przeprowadzony częściowo.

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
LU_KL_024	M	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„Nazwa pochodzi od klempy- samicy łosia.”
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„Kable, Plany, Kranewizy - łąki, nazwa od żurawi.”
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	[wskazane na mapie]
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Powiadają, że pojawia się czarny pies. Ten pies miał być psem Dreszera, właściciela majątku. Biega w okolicy majątku. Ma łańcuch. Taki dłuższy łańcuch i jedno ogniwo po bruku się ciągnie i brzęczy. Pani, ja w to jakoś nigdy nie wierzyłem. Ale jak byłem trochę większy chłopak to go widziałem! Poszliśmy z innymi dzieciakami zimą pod las. I patrzę, a tam tak ogromny czarny pies biegnie. I ten łańcuch miał i to jedno ogniwo po śniegu się ciągnęło. Jak żem uciekał to koniec. Przybiegłem do domu to myślałem, że zemdleje ze strachu, tchu złapać nie mogłem.”

Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	„Leją wosk. Kiedyś na tańce chodzili. Dzisiaj nie ma gdzie, to się na tańce nie chodzi.”
2	św. Marcina/11 listopada	Brak informacji.
3	Adwent	Brak informacji.
4	św. Mikołaja (Mikołajki)	Brak informacji.
5	Wigilia	Brak informacji.
6	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Brak informacji.
7	Sylwester/Nowy Rok	„Psoty, furtki się robiło. Pani, jakie żarty odchodziły. Wozy na dachy wsadzaliśmy! Teraz już tak nie ma, sami spekulanci.”
8	Trzech Króli	Brak informacji.
9	Kolędniczy	„Kiedyś chodził niedźwiedź w słomie. Chłop zawsze jakiś się przebierał. Ale to kiedyś było, teraz są tu tylko spekulanci.”
10	MB Gromniczej	Brak informacji.
11	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Brak informacji.
12	Topienie Marzanny	„W Lubaszcu topią marzannę.”
13	Środa Popielcowa	Brak informacji.
14	Śródpoście	Brak informacji.
15	Niedziela Palmowa	„Do Obrzycka ludzie jeżdżą, palmy mają z tych baziowych kotków zrobione.”
16	Triduum Paschalne	Brak informacji.
17	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	„Ze święconką pod krzyż chodzą. Ksiądz przyjeżdża i święci pokarmy. Matki z córkami głównie chodzą. (...) Dzieci jeszcze robią gniazdka dla zajęcy. Robią im te gniazdka, krągłe, to w

		ogrodzie, to pod drzewem albo murem. Siankiem wykładają. I tam potem zajacek ma im przynieść słodycze, jajka.”
18	Poniedziałek Wielkanocny	„Kiedyś to się wodą lali, teraz młodych nie ma to i się nie leją.”
19	Zielone Świątki	Brak informacji
20	Boże Ciało	Brak informacji
21	św. Jana	„W Lubaszcu wianki na jeziorze puszczają.”
22	MB Zielnej	Brak informacji
23	MB Siewnej	Brak informacji
24	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„Do Obrzycka na cmentarz jadą wszyscy, część do Lubasza jedzie. W lesie są groby spadochroniarzy, tam też lampki się świecą ale to chyba dzieci ze szkoły zapalają.”
25	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	„Nabożeństwa majowe pod krzyżem się odbywają.”
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1	Narodziny i chrzest	Brak informacji
2	Ślub i wesele	„Polter się organizuje. W piątek przed weselem tłucze się szkło. Młodzi goszczą przybyłych i stawiają im wódkę. (...) Jak było wesele we wsi albo w okolicy to pod okna się chodziło. Ci, którzy nie byli zaproszeni szli pod okna na sali i zaglądali. Patrzyli jak wygląda panna młoda, kto z kim tańczy, kto jak wystrojony. Całymi rodzinami tak pod te okna chodzili. Lepiej się ubierali jak już szli pod okna. Pan młody częstuje zawsze takich gości i potem para młoda dla nich tańczy. Pod okna to ludzie nawet z wioski do wioski jeździli.”
3	Śmierć i pogrzeb	„Nadal ciało zmarłego leży w domu. Ciało zawsze na piasku leży. Dlaczego? Bo pewnie piasek zimny i to ciało może trochę leżeć. Mieszkańcy przychodzą i różaniec odmawiają, śpiewają.”
4	Inne zjawiska	„Wstążeczki czerwone krowom na rogi wiązali, żeby nikt uroku nie rzucił i żeby mleko dawały. Tu sąsiadka obok w domu miała w oknie czerwoną poduszkę. Bardzo długo ta poduszka w

		tym oknie była. No i czerwona, może po to żeby jej nikt nie rzucił uroku na dom? (...) Tu jeszcze państwo Ł. mieli takie zwyczaje, że zbierali zioła i kwiaty z siedmiu łąk. Potem to suszyli i krowy dokarmiali. Ja dobrze nie wiem, to trzeba ich już pytać.”
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	Brak informacji
	Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	Brak informacji
III. Tradycje rękodzielnicze		
	Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	Brak informacji
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Krzyż jest jak się do wsi wjeżdża. Nabożeństwa majowe się tam odbywają, a na Wielkanoc ludzie pod krzyżem pokarmy święcą.”
2	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji
3	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji
4	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji
5	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji
6	Lokalne odpusty	„W Obrzycku i w Lubaszcu są.”

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1	Dożynki	„Dożynki są w Lubaszcu.”
2	Dni gminy/wsi	„Nie ma.”
3	Lokalne festyny	„Nie ma.”
4	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	„Kiedyś było Koło Gospodyń Wiejskich, ale teraz nie ma.”